UUTISET

Maailman tila haluaa pysäyttää kulutuskilvan

Lihan syönnin lisääntyminen on yksi Worldwatch-instituutin silmätikuista.

Ympäristöraportti Maailman tila 2012 lyttää ajatuksen jatkuvasta kasvusta rajallisessa maailmassa. Tilalle se esittää kohtuutaloutta.

Kohtuutalouteen voi kuulua myös jonkin verran kasvua, kunhan se on vihreää. Vihreän kasvun ehtona on, että kasvu ei ole itseisarvo vaan välttämättömyys, ja että se on ympäristön tilaa parantavaa ja hyvinvointia lisäävää.

Nykyisillä kulutustavoilla maapallon kestävä kantokyky on raportin mukaan 5 miljardia ihmistä, mutta väkiluku on jo 7 miljardia.

Jos kaikki olisivat suomalaisia, maapallo kestäisi pysyvästi 2,6 miljardia ihmistä, amerikkalaisia vain 1,4 miljardia.

Maailman tila -raportin julkaisee vuosittain amerikkalainen Worldwatch-instituutti. Suomenkielinen versio ilmestyi perjantaina.

JAANA KANKAANPÄÄ

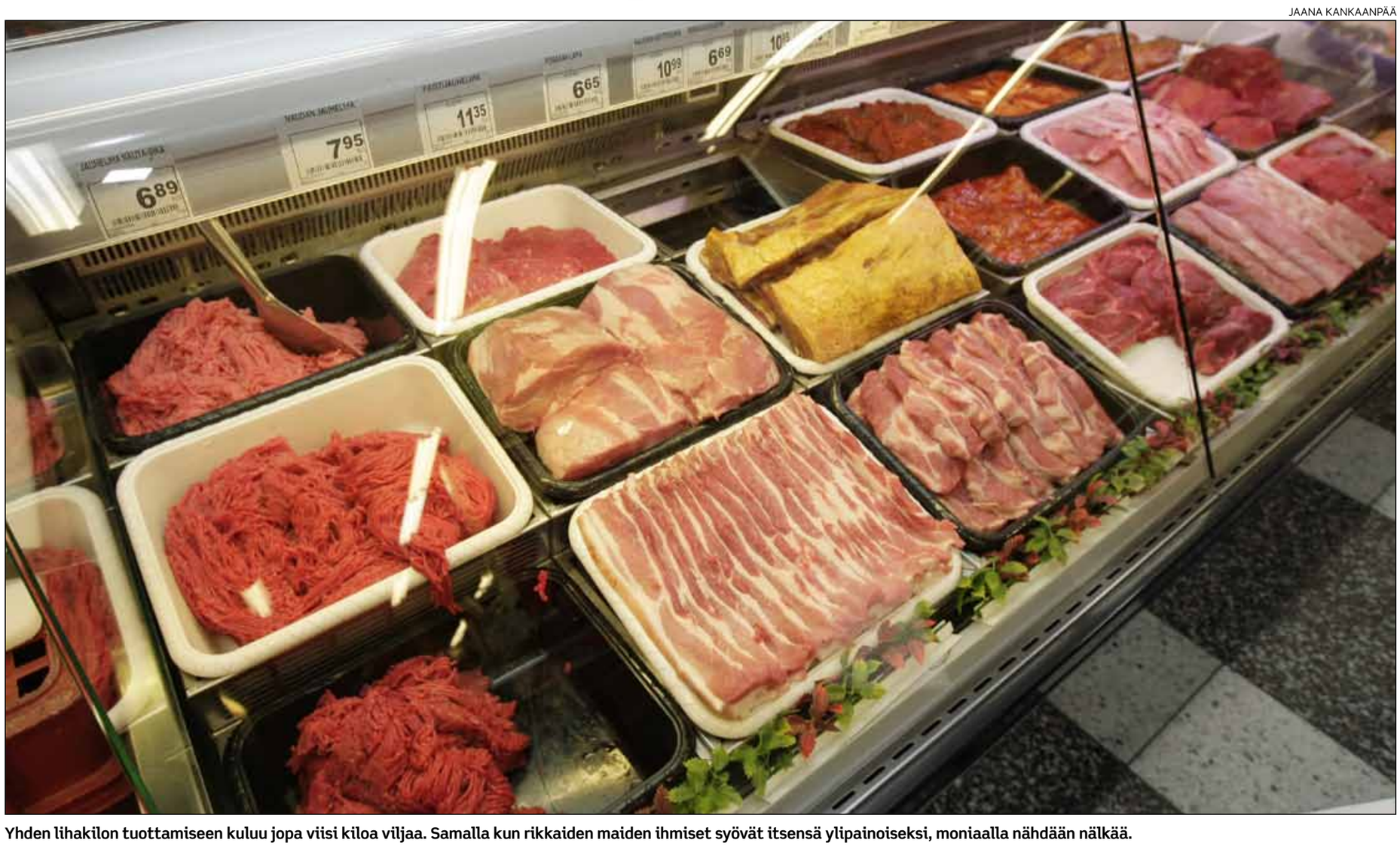

Yhden lihakilon tuottamiseen kuluu jopa viisi kiloa viljaa. Samalla kun rikkaiden maiden ihmiset syövät itsensä ylipainoiseksi, moniaalla nähdään nälkää.

Takataskussa ei ole versiota Maa 2.0

Ihmiskunta käyttäytyy kuin luonnonvaroja olisi loputtomasti. Se käyttäytyy kuin jossain olisi odottamassa Maa 2.0 siltä varalta, että onnistumme lopulta tuhoamaan nykyisen planeettamme", **Michael Renner** kirjoittaa.

Tavoitteeksi Maailman tila asettaa kestävän hyvinvoinnin kaikille.

"Se saavutetaan, kun kaikkien ihmisten perustarpeet tyydytetään, heidän arvonsa tunnustetaan ja heille annetaan mahdollisuus tyydyttävään ja onnelliseen elämään – vaarantamatta tai epäämättä sellaista elämää muilta nykyisiltä ja tulevilta ihmisiltä."

Kohtuutalous on kuin ruokavalio

Ratkaisuksi Maailman tila tarjoaa kohtuutaloutta. Suomen julkistustilaisuudessa vieraillut **Erik Assadourian** kiisti sen tarkoittavan taantumaa: "Kohtuutalous on kuin ruokavalio painon pitämiseksi oikeana, taantuma on nälkiintyminen."

"Nykyisellään hyvinvointi yhdistetään siihen, että kulutetaan yhä enemmän. Kohtuutalous merkitsee hyvinvoinnin uudelleen määrittelyä. Sitä, mitä sillä alun perin tarkoitettiin: terveyttä, sosiaalisuutta, vapautta harrastaa ja mielenkiintoista työtä."

Kohtuutalouteen päästään raportin mukaan, jos irrottaudutaan kerskakulutuksesta, ohjataan kulutusta veroilla ja lyhennetään työaikaa.

Myös "moninaisuuden talous" on kohtuutaloutta. Se tarkoittaa muun muassa kotipuutarhaa, pyykin kuivattamista narulla ja kaikenlaisen tavaran lainaamista ostamisen sijasta.

Kirjan julkistustilaisuudessa ympäristöministeri **Ville Niinistö** (vihr.) ilmoittautui kohtuutalouden kannattajaksi. Hän muistutti, että bkt ja talouskasvu eivät mittaa hyvinvointia, vaan vain talouden kokoa.

Raportti suosittaa kasvisruokaa

Ihmisen suurimmat ympäristövaikutukset syntyvät syömisestä, asumisesta ja liikkumisesta, joten juuri nämä elämänalueet vaativat perusteellista remonttia, Assadourian sanoi.

Ruuassa Maailman tilan silmätikkuna on tälläkin kertaa liha.

Raportti muistuttaa, että lihakiloon kuluu 2–5 kiloa viljaa, ja kysyy, haluammeko ruokkia eläimiä vai ihmisiä. Vähällä lihansyönnillä maailmassa olisi ruokaa jopa 8–9 miljardille ihmiselle.

Raportti muistuttaa myös, että maailmassa on ylipainoisia ihmisiä 1,9 miljardia. Jokaista nälkäistä kohti on kaksi liikalihavaa.

Erityisenä huolena Maailman tilassa on lihan kulutuksen huima kasvuvauhti, kun elintaso kehittyvissä maissa nousee. YK:n elintarvikejärjestön FAOn arvion mukaan ruuan tuotantoa pitää lisätä 70 prosenttia vuoteen 2050 mennessä, jos väestön kasvu ja kulutuksen muutos jatkuvat.

Tekniikan tohtori **Kaarin Taipale** kirjoittaa raportissa vihreän rakentamisen edistämisestä. Hän suosittaa uusiutuvaa energiaa ja kieltäisi trooppisen puun käytön.

HEIKKI VUORELA

Worldwatch-instituutti: Maailman tila 2012. Gaudeamus. 267 sivua.

Odotettu ja kiinnostava Maaseudun Tulevaisuuden ***MÖKKILÄINEN*** *ilmestyy 25.5. Laadukas tabloid-kokoinen erikoisnumero tavoittaa ostokykyiset ja mökkeilevät ihmiset, jotka viettävät mökillä aikaa entistä enemmän. He myös käyttävät rahaa vapaa-ajan asuntoonsa parantamalla sen varustetasoa.*

Maaseudun Tulevaisuuden uskottavuus ja korkea lukuarvo antavat ilmoituksille hyvän huomioarvon oikeassa ympäristössä. Mökkiläisellä tavoitat tilaajien lisäksi n. 60 000 metsänomistajaa, jotka hakevat vuosittaisten metsämyyntitulojen investointikohteita.

Mökkiläinen on jaossa myös Lappeenrannan loma-asuntomessuilla 25.6.–8.7.2011.

Soita heti p. 020 413 2321 ja varaa ilmoitustilaa kesän tärkeimmästä erikoisnumerosta!

Ilmoitusaineistot 7.5.mennessä
Aineiston toimitus sähköpostilla: ilmoitus@maaseuduntulevaisuus.fi

MAASEUDUN TULEVAISUUS
Suomen 2. luetuin päivälehti

Maakuntahallitus haluaa säilyttää MTT:n tutkimusyksikön Laukaassa

Keski-Suomen maakuntahallitus haluaa, että MTT:n kasvintuotannon tutkimusyksikön toimipiste säilytetään Laukaassa.

Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskus MTT kaavailee Laukaan yksikön lakkauttamista ja toimintojen siirtoa Jokioisiin. Tämä ei miellytä keskisuomalaisia.

Maakuntahallituksen mukaan Laukaan toimipisteellä on ainoana Suomessa luvat puutarhakasvien varmennettujen ydinkasvien ylläpitoon ja valiotaimien tuotantoon.

Valiotaimituotannon asiakkaina on 80 prosenttia suomalaisista päätoimisista taimistoista.

Laukaan Pernasaaren tila valikoitui ydinpankin sijoituspaikaksi 1970-luvun lopussa huolellisen riskiarvioinnin jälkeen. Nykyiset toimitilat valmistuivat 1985.

Keski-Suomen maakuntahallituksen mielestä sijoituspaikka on onnistunut.

Lähiympäristössä ei ole puutarha-alan keskittymää, vaadittavat suoja-alueet on voitu helposti toteuttaa. Jokioisissa tulisi ongelmia siellä tehtävän kasvitauti- ja tuholaistutkimuksen vuoksi.

Siirto maksaisi pari miljoonaa

Keski-Suomen maakuntahallituksen mukaan Laukaan toimintojen siirto Jokioisiin veisi aikaa ja maksaisi ainakin pari miljoonaa euroa. Laukaassa lähiajan investointitarpeet ovat noin 40 000 euroa. Luopuminen osasta nykytiloja säästäisi vuodessa enemmän.

Laukaassa sijaitsevat keskeiset MTT;:n kasvigeenivarojen kenttäkokoelmat, joita on noin kolme hehtaaria.

Lisänä ovat kansainvälisten standardien mukaiset geenivarantojen ydinkokoelmat. Näiden siirto olisi kallista ja veisi useita vuosia.

Laukaan kryopankkiin on tallennettu Suomen kansallinen vadelman geenivarakokoelma, mansikan ja herukan kokoelmien keruu ja tallennus on menossa.

Maakuntahallituksen mielestä MTT:n Laukaan ja Metsäntutkimuslaitoksen (Metla) Suonenjoen toimipisteet voivat tulevaisuudessakin tarjota synergiaetuja.

Laukaan toimipisteessä työskentelee 22 ihmistä. Vakinaisia tutkijoita on kuusi, tutkimusmestareita 15 ja yksi laskentasuunnittelija.

Esitys Laukaan toimipisteen lakkautuksesta liittyy selvitykseen, joka yhdistäisi MTT:n, Metlan sekä riista- ja kalatalouden tutkimuslaitoksen yhdeksi luonnonvaratutkimuskeskukseksi.

REIJO VESTERINEN

GTK:n maastotiedot avoimiksi

Maanmittauslaitos avasi vapunpäivänä maastotietonsa kansalaisten vapaaseen käyttöön.

Digitaalisia karttoja voi käyttää ilmaiseksi myös kaupallisesti.

Tärkein avatuista aineistoista on maastotietokanta, joka sisältää tietoja muun muassa Suomen teistä, osoitteista, rakennuksista ja vesistöistä.

Maanmittauslaitos varautuu aineistojen suosion kasvuun. Palveluita kehitetään, jotta tiedot saadaan netistä mahdollisimman helposti.

Osa Maanmittauslaitoksen tiedoista säilyy maksullisina. Tällaisia materiaaleja ovat esimerkiksi kiinteistötietojärjestelmän tiedot, painetut kartat ja karttatulosteet.

STT

www.maanmittauslaitos.fi/avoindata/luettelo-avattavista-aineistoista

JAUHIAISEN PUSSISTA

Maataloustulo alas – omaisuustulot ylös

Maamme hyvinvoinnin kasvu on ollut viidentoista vuoden aikana (vuodet 1995–2009) poikkeuksellisen kova. Keskimääräisen kotitalouden käytettävissä oleva tulo on kasvanut lähes 40 prosenttia eli reaalikasvu on ollut 2,4 prosenttia jokaista vuotta kohden.

Tasan eivät ole kuitenkaan ole käyneet onnen lahjat. Omaisuustulojen kasvu on ollut lähes kolminkertainen keskitulokasvuun verrattuna.

Kun otetaan huomioon se, että omaisuustulojen verotus on ansiotulojen verotusta keveämpää, on kasvuero ollut sitäkin merkittävämpi.

Oheinen taulukko kertoo osaltaan, miksi aikaisemmassa kirjoituksessani esiin tullut elintarvikkeiden kulutusosuuden kasvu on ollut viimeisen 15 vuoden aikana äärimmäisen maltillista.

Maataloudesta saatu tulo on kärsinyt suoranaisen romahduksen.

Maatalousyrittäjäperhe on kuitenkin osoittanut yrittäjyytensä hankkimalla maataloustulon korvikkeeksi muita tuloja, lähinnä tilan ulkopuolelta. Alla oleva asetelma antaa vastauksen juuri tähän.

Merkille pantavaa oheisessa taulukossa on myös valtion tuloveron muutos. Sen alenemiseen on parikin olennaista syytä.

Veroprogressio on vuosi vuodelta alentunut ja samanaikaisesti ansiotuloja on siirretty niin paljon kuin "sielu on sietänyt" pääomatuloverotuksen puolelle.

Oheisessa taulukossa on mielenkiintoisia yksityiskohtia tulopohjan muutoksista. Siitä nähdään muun muassa vapaaehtoiseen vakuuttamiseen liittyvien korvausten olevan vuonna 2009 jo suuremmat kuin maataloustulo.

Osinkotulot ovat samanaikaisesti olleet noin kolminkertaiset maataloudesta saatuun tuloon verrattuna.

Sitäkin "mielenkiintoisemmaksi" tämän asian tekee se, että viljelijäperheitten työpanos koko kansantalouden työpanoksesta on lähes viisi prosenttia.

Kun olen käyttänyt oheisen taulukon mukaisissa tiedoissa lähteenä Tilastokeskuksen aineistoa, on syytä todeta, että olen "korjannut" aineistoa jättämällä omaisuustuloista pois laskennalliset nettovuokrat.

Tulojen rakenne vuonna 2009 ja muutos vuodesta 1995

	Euroa/ kotitalous	Muutos-%/ kotitalous
Palkat	**28 254**	**42**
joista: luontoisedut ja työsuhdeoptiot	383	68
Yrittäjätulot	**2 265**	**–9**
maataloudesta	**407**	**–35**
metsätaloudesta	**269**	**–41**
muusta yrittäjätoiminnasta	1 588	13
Omaisuustulot	**2 996**	**126**
korot	280	6
osingot	1 169	229
vuokratulot	454	68
myyntivoitot	644	100
yksityiseen vakuutukseen perustuvat eläkkeet ja korvaukset	449	289
Tuotannontekijätulot	**33 515**	**41**
Saadut tulonsiirrot	**12 256**	**7**
ansioeläkkeet	7 283	46
kansaneläkkeet	1 167	–30
muut sosiaalietuudet	1 539	–13
sosiaaliavustukset	1 972	–29
muut tulosiirrot	295	15
Bruttotulot	**45 771**	**30**
Maksetut tulonsiirrot	**10 637**	**7**
tulovero valtiolle	2 542	–16
kunnallisvero	5 894	29
muut maksetut tulonsiirrot	2 201	–5
Käytettävissä olevat tulot	**35 134**	**39**

Lähde: Tilastokeskus

Tämä siksi, että minun oikeustajuuni eikä myöskään talouden logiikkaani kuulu laskea tuloksi tuloa, jota ei ole kuin paperilla.

PAAVO JAUHIAINEN